

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Tractatvs De Censvris Romano Pontifici Reservatis

Ugolinus, Bartholomaeus

Venetijis, 1609

De duratione huius Bullæ. Cap. I:

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61365](#)

P A R S T E R T I A

De duratione huius Bullæ. Cap. I.

Volentes præsentes nostros processus, ac omnia, & quæcunque his litteris contenta quoisque alij huiusmodi processus à nobis, aut à Rom. Pontifice pro tempore existenti fiant, aut publicentur, durare, suosque effectus omnino sortiri.

S V M M A.

- 1 Excommunicationes, interdicta, ac reliqua contenta in hac Bulla etiam post mortem Rom. Pontificis obligant, ac durant, quæ regula, quoisque pateat, declaratur.
- 2 Bulla hæc durat, esto qui illam tulit moriatur, vel
E Pontificatu se abdicauerit, vel
Ob hæresim depositus sit, vel
Esto alia facta sit, sed non promulgata.

Absoluimus Dei benignitate duas huius Bullæ partes, reliquum est, ut tertiam ac postremam aggrediamur.

Et quoniam octo partes continet, ob eam rem, vt aptior, facilitioreque ipsarum cognitio habeatur, in octo capita ipsam diuidemus, in quorum primo de duratione huius Bullæ, in reliquis de-

aliis agemus.

Quoad primum igitur, ne ab instituto nostro discedamus regulam ponamus.

Excommunicationes igitur, interdicta, ac reliqua contenta in hac Bulla durant, & obligant nō solum viuente Clemente octavo Pont. Max. qui illam tulit, verum etiam & post mortem eius, vt habetur in verbis Bullæ, nam ex quo vult hos processus durare, quoisque aut a se, aut a Roman. Pontifice pro tempore existente alii fiant, & publicentur, ergo vult etiam post obitum suum durare, nam aliis Pontifex esse non potest, qui processus hos faciat, dum ipse viuit, consequitur ergo, ex quo vult, vt durent, quoisque alius Pontifex processus alios faciat, aut publicet, & ipso mortuo ipsos durare velle, qui enim vult consequens, & antecedens velle intelligitur. argum. §. idemque iuris. Instit. quibus ex caus. manu- mitt.

mitt. non licet.

- 2** Hæc autem regula, f. vt Bulla hæc etiam post mortem duret, locum habet, esto ciuitate moratur, quod Deus Opt. Max. auertat, vt pote ab hostibus captus, non mors naturalis, aut Ciuitatis in hoc similes sunt arg. c. si Episcopus de suppl. neg. prælato. li. 6. etenim nec tunc Sedes vacat, nam nec S. Petrus in carcerem inclusus alius in eius locum sufficiens est, sed oratio sine intermissione fiebat ab Ecclesia ad Deum pro eo, ut haberetur in actis Apostolorum. capitul. 1. 2.

Item regula hæc locum habet, si è Pontificatu se abdicasset, id est renunciasset, id enim potest, vt dicetur in cap. i. de renunciat. libro 6. & facit citat. capitul. si Episcopus. iunct. Glos. Mortem. de suppl. neg. prælat.

Tertio durat Bulla, esto ob hæresim depositus sic. arg. cit. capit. si Episcopus. iunct. Glos. Mortem. Et ad summam, quacunque ratione vacet Sedes Apostolica, durat hæc Bulla.

Quarto durat etiam, esto alia facta sit, sed nō promulgata, nam ante promulgationem nō obligat. argument. auth. vt fact. nou. const. & S. leges instituuntur. distin&. 4. idque merito, iniquum enim videatur quem inscium legis ea obligari.

Postremo durat Bulla hæc etiā, postquam nouus Pontifex creatus est, & aliam non fecit, nā vult

auctor huius Bullæ, eousque dura-re, quo usque vel ipse, vel alius, & sic successor processus alios facit, vel publicat, ut habetur in capite proposito.

Immo, et si primus successor id non fecerit, vel secundus, vel tertius, & ad summam nemo alius, sc̄ per hæc duraret, ob verba illa. Aut Romano Pôtifice pro tempore existente. Quousque igitur Bulla hæc durabit, quicunque ipsam offendit, in prædictas poenas incidet: Sed iam casus, in quibus Bulla hæc tollitur, explicemus, id quod in seq. præstabimus.

S. V. M. M. A.

- 1 Bulla hæc quot modis extinguitur.
- 2 Excommunicati per hanc Bullam, nisi absoluantur, semper sunt excommuni-cati.

I.

S. Proposuimus nobis explican-dum, in quibus casibus Bulla hæc tollatur, iam ergo rem aggrediamur.

Primum igitur Bulla f. hæc tol-litur, vbi auctor eius aliam pro-mulgavit, vt dicitur in verbis. Non enim sat est, vt fiat, sed ne-cesse etiam est, vt promulgetur, vt proxime dixi. Nec repugnat

ver-

verba illa fiant, aut publicentur, quasi sat sit, ob alternatiuam illam. Aut, que vnum tantum adimpleri requirit, argumen. l. si hærediti plures. ff. de cond. instit. processus huiusmodi alios aut fieri, aut publicari, quo Bulla hæc collatur, nam ea verba in hanc sententiam accipiuntur, fiant, scilicet denuo ab ipsomet Pontifice, Publicentur, scilicet ab alio facti, quasi dicat vel Pontifex Romanus, nouos processus ipsem faciat, vel factos ab alio promulget, exempli gratia a Pio Quinto factos, nihil interest, sicut enim & Imperator hac loquendi forma usus est in proemio Institut. dum inquit. Omnes vero populi legibus tam a nobis promulgatis, quam compositis, reguntur.

Hæc ibi Imperator, ex quib. aparet illud compositis pro factis intelligi, ut Gloss. ibi declarat, & tamen leges non obligant, nec ipsis populi reguntur, antequam promulgantur, aut publicentur. argumen. cit. authen. vt fact. nou. const. & §. leges instituuntur. distin. 4.

Nec repugnat dictio illa Aut, nam quod verba secundum iubie & am materiam accipiuntur. arg. l. si uno. ff. loc. & l. plenum. §. equiti. ff. de usu & habi. dictio illa alternativa, vel, pro coniuncta accipitur, quod aliquando potest, ubi materia id suadet, ut habetur in l. cum quidam. C. de verb. sign. & l. sape. ff. de verb. sig. vel verbo illo

Fiant, intelligetur adiuncta publicatione. Alterius igitur Bullæ promulgatione hæc ipso iure tolletur. Secundo loco tollitur Bulla hæc, ubi auctor ipsius eam abrogavit, esto aliam non tulit, idque iure merito, eius enim est tollere, cuius est ponere, ut tradidit Gloss. magistr. in c. cum inferior. de maior. & obed. idem dicimus, si successor eam abroget, nam prædecessor legem successori dicere non potest, a qua discedere successor nequeat, pat enim in patrem imperium, ac iurisdictionem non habet, ut habetur in capit. innotuit. ver. Quamuis de elect. & in l. ille, a quo. S. tempestivum. ff. ad Trebell.

Postremo extinguitur, & tollitur Bulla morte, ubi non cauiset, ut post mortem duraret, nam ex quo non lex, sed sententia est, ut probauimus in prima parte huius operis, generales sententiae eas fermentis morte tolluntur, sicut etiam singulares argumen. l. fin. ff. de p. & l. i. C. de furt. & ut nos in nostro tractatu probauimus.

Quam rem animaduertentes Romani Pontifices clausulâ hanc durationis addere cooperunt, ut Pius V. Gregorius XIII. Sistus V. & nouissime Clemens VIII.

² Quod autem diximus, nisi clausula illa addita esset, Bullam non operaturam, in eam sententiam accipendum est, quoad futurum, ut scilicet, qui eam of-

fen-

fenderent, in eius poenam non in-
ciderent, non autem quo ad eos
quiam in ipsis poenam incide-
runt, quousque enim absoluantur,
hi semper censuris eius con-
stricti erunt, ut probauimus in tra-
ctatu nostro de censuris. Nisi sic
abrogaretur a Roman. Pontif.
ut pro infecta eam haberi velit,
tunc enim ipso iure absoluti es-
sent, id quod etiam absoluimus
in tractatu eodem; sed de dura-
tione huius Bullæ satis, ad alia
transeat.

*De eo, qui absoluere ab his censuris
potest.*

Cap. I. I.

Cæterum à prædictis sen-
tentijs nullus per alium,
quam per Romanum
Pontificem, nisi in mor-
tis articulo constitu-
tus, nec etiam tunc,
nisi de stando Eccle-
siæ mandatis, & satis-
faciendo cautione præ-
stata absolui possit. E-
tiam, prætextu qua-
rumuis facultatum, &
indultorum quibuscun-

que personis Ecclesi-
sticis secularibus, &
quorumvis Ordinum,
etiam Mendicantium,
ac Militiarum regulâ-
ribus, etiam Episco-
pali, vel alia maiori
dignitate præditis, ip-
silque Ordinibus, &
eorum Monasterijs,
Conuentibus, & Do-
mibus, ac Capitulis,
Collegijs, Confraterni-
tatibus, Congregatio-
nibus, Hospitalibus,
& locis pijs, nec non
laicis, etiam Impe-
riali, Regali, & alia
mundana excellentia ful-
gentibus, per nos, &
dictam Sedem, ac cu-
ijsuis Concilij decreta,
verbo, litteris, aut alia
quacunque scriptura in
genere, & in specie con-
cessorum, & innoua-
torum, ac conceden-
dorum,

